

NIELS ERNST SCHJELDAHL

Niels Ernst Schjeldahl blev født i Selling i Ødum sogn i 1922 og flyttede senere til Aarhus. Niels fortæller her livligt om sine erindringer fra livet på landet i Selling, hans oplevelser i Aarhus og hans rolle som initiativtager til stiftelsen af Brabrand Boligforening.

Mit navn er Niels Ernst Schjeldahl. Jeg er født den 20. juni 1922 i Selling pr. Hadsten i Ødum sogn, i daværende Randers amt. Jeg havde en ældre søster Asta og fik senere tre søstre: Karen-Margrethe, Inger og Lis..

OPVÆKST OG TIDEN I SELLING

Min fader hed Johannes Schjeldahl, som også er født i Selling i samme hus, som hans fader Martin Ernst Jensen Schjeldahl havde bygget og oprettet en landhandel i. Min moder hed Jenny Sørine Jensen Daugaard og var født i Uldum. Efter min bedstefaders død drev min bestemor forretningen videre, og da min fader var blevet udlært som købmand, overtog han forretningen.

Jeg var vist ikke et særlig mønsterbarn, men jeg husker heller ikke, at min moder nogensinde har sagt et kærligt ord til mig, tværtimod skældte hun mig ud, hvis jeg f.eks. var faldet og havde slået hul på et knæ. Jeg begyndte meget tidligt at ryge cigaretter. Vi sad i vores hønsehus, mig, Asta, Cens og Karen. Vi havde nem adgang til cigaretter, vores far var jo købmand.

Jeg startede i Selling landsbyskole, men da min fader overvejede at sælge foretningen i Selling på grund af tidens ugunst for landmændene, og de store kreditter, de krævede, kom jeg i realskole i Hadsten.

FOLK I SELLING

Over for os i Selling boede Gothard. Han var blind og broder til sadelmageren. De var børn af "Fanden ta' mig Karen". Jeg kom meget sammen med Gothhards søn Arne.

Jeg kom også sammen med Fisker. Hans fader var fodermester på Sellinggård. Når jeg besøgte ham i kostalden på gården og skulle hjem, skulle jeg være opmærksom på gårdens hund. En stor Sankt Bernhardshund. En dag jeg skulle hjem fra et besøg i kostalden, gik den løs på gårdspladsen, og da den fik øje på mig kom den løbende over og bed mig i enden, så jeg væltede ned i hestenes vandingstrug. Heldigvis så fru'en i gården hændelsen, og kom og befriede mig. Jeg har stadig et sår på den ene balle. Vi havde også en hund. en schæferhund, som normalt stod bundet i gården, men en dag var den kommet ind i stuen. Vi sad og drak kaffe, og jeg ville give hunden et stykke kage. Det faldt på gulvet, og da jeg ville samle det op for at give hunden det, bed den mig i hånden..

Når jeg var sammen med Fisker, sad vi ofte i en lille lund og røg cigaretter. Fisker havde en søster Karen. Hendes bedstefader var mælkekuske. Jeg kørte sommetider med ham, og hvis vi passerede Karen sang jeg "Sig mig lille Karen, hvad mente du da?" Det lo hun meget af.

FLYTNING FRA SELLING

I 1932 solgte min fader forretningen, og nu begyndte en omflakkende tilværelse. Vi flyttede først til Vestergade 80 i Aarhus. Min fader satte sine spareskillinger i forhandlingen af et cykelparkeringsskilt, og jeg kom i Munkegades Drengeskole. Så købte min fader en mindre købmandsforretning i Vorup ved Randers og jeg kom i Randers Statsskole.

Forretningen i Vorup blev solgt, vi flyttede til Vestergade 25 i Aarhus og jeg kom nu i Forældreskolen i Aarhus. Senere flyttede vi til Vesteralle 9 i Aarhus, hvor min moder passede en mindre cigarforretning, og min fader blev inkasserer for Dansk Spireselskab. Han cyklede rundt i et kæmpedistrikt, som strakte sig næsten til Viborg. Han tømte spareure. For at bidrage lidt til økonomien havde jeg havde en stilling som bybud hos en boghandler.

KARRIERE

Efter endt skolegang kom jeg i november 1938 i lære i Hadsten Bank. Læretiden varede 3½ år, og jeg fik lov at fortsætte som udlært i ½ år. Så fik jeg i maj 1942 ansættelse som kommuneassistent i daværende Brabrand-Aarslev kommune, hvor jeg avancerede til kontorchef.

Under krigen gik jeg på et 2-årigt studenterkursus på Elise Smiths Skole. Det foregik om aftenen, og vi skulle have "Passierschein", som blev udstedt af værnemagten, som havde hovedsæde på Østergades Hotel.

ÆGTESKAB

Jeg blev gift den 21/9-46 i Brabrand Kirke, og vi fik en lille 2-værelses lejlighed i "Højriisgaarden", som kommunen havde købt og indrettede 3 lejligheder i hovedbygningen. Det var en elendig lejlighed. Der var lokum ca. 50 m fra vores indgangsdør. Om vinteren var der is på væggen i soveværelset der var adskilt

fra naboeligheden med en ½-stens mur, og når naboen kom fuld hjem og ville tæve konen, råbte hun: "Schjeldahl ring til politiet".

Min hustru Aase Hedvig Jensen er født den 9/9-23 i Tranebjerg på Samsø. Hun er datter af skibskaptejn Hjalmar Jensen og hustru Astrid. Aase fader døde i Storebælt. Han havde et mindre skib, og fragtede salt fra Lübeck til Aarhus Oliefabrik. Undervejs fra Lübeck til Aarhus ville han ro ind til Kerteminde for at proviantere, men undervejs kæntrede jollen, og han omkom.

Da vi blev gift, var Aase ansat på kontoret hos grossistfirmaet P.Baunsgaard i Aarhus. Hun har senere arbejdet med stambogsføring for kreaturer og heste, på Aarslev Sav- og Hammerværk, og sidst på kommunkontoret i Brabrand og ved skattevæsenet i Aarhus.

BRABRAND BOLIGFORENING

I 1949 var jeg, sammen med arkitekt Knud Blach Pedersen, som initiativtager med til at starte Brabrand Boligforening. Jeg skaffede de fornødne 10 personer, der skulle til for at starte en boligforening. Ved et møde på kommuneingeniørens kontor fik vi daværende maskinarbejder Ernst Jørgensen valgt som formand, og med hjælp fra organisationen Arbejderbo blev Brabrand Boligforening startet. Så vidt jeg husker var det den 1. april 1949. Jeg var forretningsfører på deltid indtil 1964, da der blev ansat en heltids forretningsfører. Jeg blev så medlem af bestyrelsen.

Sammen med daværende sognerådsformand O.A.Nielsen fandt vi frem til en grund på Hans Brogesvej, smukt beliggende i Hans Broges Bakker. Knud Blach Pedersen udarbejdede nogle tegninger til det første byggeri, og senere fortsatte det så med Søvangen og Gellerupparken. Senere blev Skovgårdspaken og Gellerupparken opført, men det er en anden historie.

Ved kommunesammenlægningen i 1970 blev jeg, efter anmodning af daværende rådmand Thorkild Simonsen placeret som regnskabschef ved

Aarhus kommunale skolevæsen. Jeg blev, på grund af stress, afskediget med fuld pension som 60-årig.